

Universitätsbibliothek Paderborn

**Reveren-||dissimi In Chri-||sto Patris Et Domini, Domi||ni
Hermannii sanctæ Colonien[sis]. ecclesiæ Archiepiscopi,
Principis || Electoris, Westphaliæ & Angariæ Ducis &c.
Iurisdictio-||nis ...**

Hermann <V., Köln, Erzbischof>

Coloniæ, 1529

VD16 ZV 26551

De Officiali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30917

HERMANNI
SEQVITVR
ORDINATIO ET RE-
FORMATIO NOVA REVERENDISSIMA,
in Christo patris, & Dñi, Domini HERMANE
NI Archiepiscopi Coloniensis, Principis
Electoris, &c. per singulos ordi-
nes officiorū Confisi
storij Curiæ
Coloniensis distributa.

DE OFFICIALIIS

I. In primis & ante omnia, Officialis huc spectet & intendat, ut partibus expeditam & celerem iustitiam faciat.

II. Officialis in omnibus audientijs usque in finem per seipsum praesideat, & patienter audiat & respondeat, nisi urgente necessitate auocetur.

III. Civitatem Colonensem pro examinandis testibus, vel aliam similem ob causam non exeat, nisi ex permisso nostro, ne inde partes maximo dispendio & grauissimis expensis affiantur.

IV. Aduocatos diligenter & benigne audiat & respondeat. Instructio-
nes iuris custodiat, dubia non necessaria omittat, decreta certa non conditiona-
lia, sed indubitate proferat, nec extranea & impertinentia faciat.

V. Responsiones partium & examina testium à quibus fere semper tota
causa dependet, ipse audiat, aut impeditus non passim omnibus, sed probis tan-
tum & circumscriptis committat.

VI. Causas in prima instantia deleget, ut ad minimum duæ instantiae in
Consistorio nostro peragantur.

VII. A Procuratoribus referentibus ad iura nihil recipiet, nisi ab eo, qui
per interloquitoriam suam iniuste ad iura retulisse conuincitur.

In ex^s

I S T A T U T A

VIII. In excommunicando & absoluendo parem seruet gravitatem. Volamus enim excommunicationem, non nisi magna cum maturitate solis inobedientibus infligi. Inflictam vero non facile & ex abrupto tolli, ne authoritas eius vilescat, & pars altera dispendio afficiatur, quemadmodum etiam habet statutum prædecessoris nostri, domini Theoderici.

IX. Id quod & in Interdicto ponendo servari præcipimus, & tanto magis, quanto est censura durior, & latius se porrigit, quemadmodum etiam in statutis domini Theodrici prospectum est.

X. Et quo id maturius fiat, Officialis noster Notariis communibus & Bancalibus nostris magno serio præcipiet, iniunget & mandabit, ne aliquod mandatum excommunicationis seu declarationis contra quempiam sribant, Nisi prioribus mandatis in personam contumacis, aut quod talia mandata in notitiam indubitatam eius peruerent, aliasq[ue] ritè & legitimè executa quoquis modo sribant, dent siue tradant. Quod si eos secus fecisse, aut excommunicationis seu declarationis literas nulliter extractas ob indebitam executionem, aut alias ipsorum vitio comperiat, statim Officialis noster eos compellat suis expensis nulliter excommunicato absolutionem impetrare, cum omnium expensarum, & damnorum passorum refectione, absque procrastinatione, & citra aliquod appellationis remedium facienda. Et præterea ipso facto, quoties in hoc statutum nostrum commiserint, incident in multam vnius floreni aurei per nostrum Fiscalem exigendam.

XI. Et ne subdit[us] nostri inopinato excommunicationi innodenetur, & præcipitur censura quam conuenit (eo quod medicinalis est) summa cum maturitate infligi. Volumus per Notarios & Bancales mandata immediate excommunicationem præcedentia, quæ haec tenus ad quintam, posthac ad octauam diem. Vbi vero per quatuor citationes proceditur, quartam & ultimam quæ haec tenus ad primam, deinceps ad tertiam diem conscribi. Per quod subditis nostris & bonis præcipitationis duritiem & molestiam, & malis fruicolæ excusationis materiam amputamus.

XII. Officialis impeditus, quo minus præsideat, Sigillero nostro vices suas committat. Quod si hic forte etiam impeditus sit, alium ex Aduocatis statutus, honestatis, & habitus clericalis.

XIII. Officialis noster non citra diligentem causæ examinationem & cognitionem, nullas inhibitionis literas contra iudices seculares, ad liberandum regos

H E R M A N N I

teos in vincula coniectos & in criminibus notoriis comprehensos. Nec pro
tuitione rerum eorum qui conscientia malæ causæ ex diocesi nostræ se redi-
dunt fugitios, decernet.

D E S I G I L L I F E R O

I. Ipse & Officialis circa iurisdictionem nostram diligentes sint, unus al-
teri assistat, ac simul iurisdictionem nostram contra violatores tueantur & de-
fendant, seu ad nos referant, quemadmodum habent statuta à prædecessoribus
bus ædita.

II. Per se, aut Subsigilliferum suum Acta circa obseruationem termino-
rum, & alia diligenter reuideat, an videlicet nullitates aliquæ admissæ sint. Et an
debitè scripta sint per Notarios, & rubricata, & contineant tot versus seu rigas,
dictiones & syllabas, quot requirunt statuta. Et Notarios in conscriptione acto-
rum delinquentes, pro suo arbitratu & modo delicti corriget.

III. Et generaliter cum consilio Officialis excessus, negligentias, aliaq;
correctione digna Procuratorum, Notariorum, Bancalium, Latorum litera-
rum, & Audientiarij emendet.

IV. Et præsertim intendat animum ut Bancales sua officia sedulo &
probe exerceant, partes inutilibus expensis non grauent, sed statutis obtempere-
rent. In delinquentes vero & excedentes animaduertat, ut sint alijs in exemplu,
priuatione scilicet officiorum, aut saltem temporaria suspensione.

V. Ut notoria presbyterorum crimina sive excessus, que in scandalum ver-
gunt laicorum, non finat redimi pecunia, sed perpetua aut temporali suspensi-
one, aut alia poena canonica pro modo culpæ corrigit.

D E A D V O C A T O

F I S C I.

Aduocatus Fisci statutum domini Theoderici seruet, Copiam sui Procura-
toribus Fisci faciat, vt causæ Fiscales debitæ instituantur & peragantur, diligen-
ter animaduertat. In conficiendis materijs exhibendis non tardus, sed celer
existat.

C De Fis.